

4.5.5. Zeměpis

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Integruje osobnostní a sociální výchovu demokratického občana. Vychovává k myšlení v souvislostech, nezapomíná na multikulturní výchovu a environmentální výchovu a mediální výchovu. Zeměpis velmi úzce koordinuje s ostatními předměty, jako je fyzika, chemie, přírodopis, matematika, dějepis a občanská výchova. Dá se říci, že zeměpis je všudypřítomný.

Žáci si v poznatkové části osvojují řadu poznatků, učí se samostatně řešit problémové úlohy, vyhledávat zdroje a rozsoudit jejich pravdivost, utvářejí si svůj názor a učí se obhajovat jej vhodnými postupy, žákům se umožňuje orientovat se správným směrem v mnohých světových problémech.

Žáci si pomocí znalostí ze zeměpisu lépe uvědomí civilizační rizika a jejich budoucí zodpovědnost za planetu.

Výuka zeměpisu v primě má dotaci 2 vyučovací hodinu týdně, z toho v 1 hodině je třída zpravidla rozdělena na poloviny a výuka může být realizovaná formou cvičení. Cvičení umožňuje učiteli velmi pestrou možnost volby didaktických prostředků a metod výuky a práci ve skupinách. V sekundě a v kvartě je týdenní hodinová dotace předmětu 2 hodiny, v tercii 1 hodina týdně.

Metody a formy výuky:

- metoda motivační:
rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuse, debata
- metoda fixační:
procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a přiměřená analýzy informací
- metoda expoziční:
pokus a pozorování, porovnání a posuzování, besedy, popis, plánovací hry, imitace, simulace přírodních jevů a procesů
- formy práce:
učení, školní projekty, problémové učení, aktivní učení, terénní výuka, zeměpisná cvičení a pozorování v terénu, komplexní exkurze v každém ročníku, exkurze více předmětů současně, např. biologie a zeměpisu, nebo dějepisu a zeměpisu.

Pomůcky pro výuku:

glóbus, DVD rekordér, školní atlasy, mapy, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, statistiky, fotografie, dalekohledy, video, kompas a buzola, jízdní řády, turistický průvodce, katalogy, materiály cestovních kanceláří, grafy a tabulky, vlastní prezentace a besedy a jiné. Nezbytným pomocníkem je počítač a multimediální učena zařazena přímo do rozvrhu hodin.

Průřezová témata jsou obsažena u jednotlivých učebních bloků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a efektivnímu využívání informací
- k používání odborné terminologie

- k samostatnému měření v terénu, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty a vyvozování závěrů

Prostředky: domácí úlohy, samostatné práce, referáty, práce v terénu, práce s odbornými publikacemi a s internetem

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k využívání základních postupů badatelské práce (tj. nalezení problému, formulace, vyhledání informací vhodných k řešení problémů, nalézání jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, překonávání případných nezdarů a vytrvalé hledání konečného řešení problému)

Prostředky: problémové úlohy, cvičení v terénu, skupinová práce, soutěže, práce s chybou, diskuse

3. Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke vzájemné komunikaci, respektování názorů druhých, zapojení do diskuse
- k formulování svých myšlenek, obhajování svého názoru a vhodné argumentaci
- k vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v ústním i písemném projevu
- k porozumění různým typům textů, záznamů a obrazových informací, včetně grafů

Prostředky: diskuse, skupinová práce, referáty, prezentace a její hodnocení

4. Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k účinné spolupráci při řešení problémů
- k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která posiluje sebedůvěru žáka
- k vytváření a rozvíjení pocitu zodpovědnosti
- k ochotě pomoci druhým

Prostředky: skupinová práce, diskuse, žák v roli učitele, práce v terénu a mapami, referáty

5. Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Prostředky: odborné exkurze, úlohy s ekologickou tematikou, referáty, diskuse

6. Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci
- k bezpečnému a účinnému používání materiálu a zařízení ve škole i v každodenní praxi

Prostředky: samostatná práce, odborné exkurze, seminární práce

7. Kompetence digitální

- jsou upevňovány a rozvíjeny zejména díky zapojení digitálních technologií do výuky (aktivity žáků mohou spočívat ve vyhledávání informací, jejich ověřování či kritickém zhodnocení dat, využívání aplikací či mediálních platforem, dovednosti

spolupracovat a komunikovat s ostatními online i offline při tvorbě vlastních prezentací, referátů či projektů

- žáci spolupracují ve sdíleném prostředí, upravují, citují autory, vytvářejí materiály vhodné k fixaci učiva ve volně dostupných webových aplikacích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

PRIMA – dotace 2 + 1 – povinný

GEOGRAFIE JAKO VĚDA

výstupy	učivo
vymezí pojem geografie a zařadí ji do systému věd	- historie a počátky geografie - významné osobnosti geografie - dnešní geografie
pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - FVM	
přesahy do: IKT (prima): Internet	

ZEMĚ VE VESMÍRU

výstupy	učivo
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a orientuje se ve Sluneční soustavě	- Země jako vesmírné těleso - Měsíc přirozená družice Země - Sluneční soustava - vývoj poznání o vesmíru
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP	
přesahy do: IKT (prima): Internet, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, PŘ (prima): Botanika přesahy z: Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Fy (tercie): Vesmír, PŘ (kvarta): Neživá příroda, Fy (kvinta): Mechanika	

PLANETA ZEMĚ

výstupy	učivo
popíše tvar planety Země a její základní číselnou charakteristiku vyjmenuje pohyby Země a zhodnotí jejich důsledky	- tvary a rozměry Země - pohyby Země - důsledky pohybů Země - trvání dne a noci, časová pásma
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaSo
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - VČP

přesahy do:

M (prima): Racionální čísla, D (prima): Úvod do studia dějepisu, D (prima): Pravěk, D (prima): Starověký Orient, D (prima): Starověké Řecko, D (prima): Starověký Řím, Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, PŘ (prima): Botanika

přesahy z:

Fy (tercie): Vesmír, PŘ (kvarta): Neživá příroda, Fy (kvinta): Mechanika

KARTOGRAFIE

výstupy	učivo
používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii lokalizuje místa na mapě pomocí zeměpisných souřadnic zhodnotí vybrané objekty, jevy a procesy v krajinné sféře pomocí mapy informace z mapy aplikuje v reálném geografickém prostoru vysvětlí podstatu dálkového průzkumu Země a navigačními systémy aktivně pracuje s GPS, buzolou, mapou a ostatními kartografickými nástroji	☐ glóbus a měřítko glóbusu ☐ poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť ☐ obsah map, znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách ☐ mapa, geometrická podstata a měřítko mapy ☐ plány, geometrická podstata a měřítko plánů ☐ druhy map ☐ orientace na planetě Zemi, určování zeměpisné polohy, z. souřadnice ☐ geografické informační systémy a dálkový průzkum Země

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

výstupy	učivo
rozliší základní složky krajinné sféry porovnává složky a prvky jednotlivých sfér, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	☐ kulturní a přírodní krajina ☐ složky krajiny
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: M (prima): Procenta a promile, Fy (sekunda): Základy meteorologie, PŘ (prima): Botanika, PŘ (sekunda): Zoologie, PŘ (sekunda): Obecná biologie, PŘ (sekunda): Botanika přesahy z: PŘ (kvarta): Neživá příroda	

LITOSFÉRA, VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ ČINITELÉ

výstupy	učivo
popíše stavbu Země definuje pojem litosféra, zhodnotí pohyby litosférických desek a jejich důsledky rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary georeliéfu porovná působení vnitřních a vnějších činitelů na povrch Země	☐ stavba Země a litosféra ☐ zemská kůra, dno oceánů ☐ endogenní a exogenní činitelé ☐ typy zvětrávání, jejich příčiny ☐ důsledky v krajině
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: D (prima): Pravěk, Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Elektrické vlastnosti látek, Fy (prima): Magnetické vlastnosti látek, PŘ (prima): Botanika přesahy z: PŘ (kvarta): Neživá příroda	

ATMOSFÉRA

výstupy	učivo
vysvětlí pojem atmosféra rozezná a porovná podnebí a počasí zhodnotí aktuální problémy a jejich důsledky	☐ chemické složení, vertikální členitost ☐ počasí a základní meteorologické prvky ☐ planetární cirkulace ☐ podnebí a klimatologičtí činitelé, podnebné pásy, azonality podnebí
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: M (prima): Procenta a promile, Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Fy (prima): Elektrické vlastnosti látek, Fy (prima): Magnetické vlastnosti látek, Fy (sekunda): Základy meteorologie přesahy z: PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie	

HYDROSFÉRA

výstupy	učivo
definuje pojem hydrosféra, koloběh vody zhodnotí aktuální problémy a jejich důsledky	☐ hydrosféra, rozložení a koloběh vody na Zemi ☐ oceány a moře, vlastnosti a pohyby mořské vody ☐ voda na pevnině, vodní toky, ledovce, jezera, bažiny a vodní nádrže ☐ podpovrchová voda ☐ hydrologická rizika
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: M (prima): Procenta a promile, Ch (sekunda): Směsi, Ch (sekunda): Chemické reakce, PŘ (prima): Botanika přesahy z: PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie	

PEDOSFÉRA

výstupy	učivo
vysvětlí pojem pedosféra, vysvětlí vznik půd rozliší typy půd a jejich vazbu na zemědělství	☐ vznik půd, půdní typy a druhy ☐ význam půdy pro život na Zemi ☐ rozšíření půd na Zemi
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: M (prima): Procenta a promile, Ch (sekunda): Částicové složení látek, Ch (sekunda): Chemické reakce, PŘ (prima): Botanika přesahy z: PŘ (sekunda): Zoologie, PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie	

BIOSFÉRA

výstupy	učivo
vymezí pojem biosféra a životní prostředí, šířkovou a výškovou pásmovitost, uvede aktuální problémy a posoudí jejich důsledky	☐ biosféra, životní prostředí a zonální rozšíření organismů na Zemi ☐ šířková a výšková pásmovitost

vymezí pojem kras, zná jeho vznik, uvede lokality ve světě	☐ život v jednotlivých geografických pásech a stupních
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: Př (prima): Botanika přesahy z: Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Botanika, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie	

ZEMĚPIS OCEÁNŮ, ARKTIDA A ANTARKTIDA

výstupy	učivo
hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	☐ členění pevniny a oceánů ☐ světový oceán a jeho části ☐ polární oblasti ☐ objevitelé, zajímavosti ☐ hospodářský potenciál
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: M (prima): Procenta a promile, IKT (prima): Internet, D (prima): Starověký Orient, Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření přesahy z: Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Botanika, Př (kvarta): Základy ekologie	

EXKURZE

výstupy	učivo
aplikuje v praxi zeměpisné znalosti, ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	☐ možná přednáška, projekce, terénní exkurze
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , PL , Ko
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSS
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - PM , PSSS
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP

SEKUNDA – dotace 2 – povinný

AFRIKA

výstupy	učivo
hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	☐ geografická poloha, přírodní poměry ☐ objevné plavby, kolonialismus, dekolonialismus ☐ obyvatelstvo, styl života, pomoc oblastem, problémové oblasti ☐ hospodářství ☐ regiony a významné státy ☐ místopis
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS	
přesahy do: M (prima): Procenta a promile, IKT (prima): Internet, PŘ (prima): Botanika, VV (prima): Dějiny umění přesahy z: PŘ (prima): Botanika, PŘ (sekunda): Zoologie, PŘ (tercie): Biologie člověka, PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie	

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE

výstupy	učivo
hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	☐ geografická poloha, přírodní poměry ☐ objevné plavby ☐ obyvatelstvo, styl života ☐ hospodářství ☐ regiony a významné státy ☐ místopis
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: M (prima): Procenta a promile, IKT (prima): Internet, Vko (prima): Zásady lidského soužití, PŘ (prima): Botanika, VV (prima): Dějiny umění přesahy z:	

Př (prima): Botanika, AJ (tercie): Reálie, Př (tercie): Biologie člověka, AJ (kvarta): Reálie, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie

AMERIKA

výstupy	učivo
projevuje souhrnné znalosti o kontinentu, makroregionu, regionu či vybrané geografické oblasti, lokalizuje je na mapě porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry posoudí zvláštnosti vybraných regionů, jejich klady i zápory hodnotí, jaké změny či problémy ve vybraném regionu nastaly a nastat mohou, co je, či může být jejich příčinou	☐ geografická poloha ☐ přírodní poměry ☐ obyvatelstvo a osídlování Severní Ameriky ☐ Kanada ☐ Spojené státy americké ☐ Mexiko ☐ Střední Amerika ☐ Jižní Amerika ☐ zajímavosti
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSS , POPŽ , PD MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS	
přesahy do: AJ (sekunda): Konverzace, Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Obecná biologie, VV (sekunda): Dějiny umění přesahy z: Př (sekunda): Zoologie, Př (tercie): Biologie člověka, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, ŠJ (sexta): Reálie	

ASIE

výstupy	učivo
projevuje souhrnné znalosti o kontinentu, makroregionu, regionu či vybrané geografické oblasti, lokalizuje je na mapě porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry posoudí zvláštnosti vybraných regionů, jejich klady i zápory hodnotí, jaké změny či problémy ve vybraném regionu nastaly a nastat mohou, co je, či může být jejich příčinou	☐ geografická poloha ☐ přírodní podmínky ☐ obyvatelstvo ☐ hospodářství a jeho trendy ☐ asijské kultury, válečné konflikty ☐ rozdílnosti ve způsobu života dle geografické polohy ☐ Monzunová Asie ☐ Východní Asie ☐ Jižní Asie ☐ Střední Asie ☐ Jihozápadní Asie ☐ Blízký východ

	☐ Rusko ☐ významné státy
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: D (sekunda): Raný středověk, D (sekunda): Vrcholný středověk, D (sekunda): Pozdní středověk a počátky novověku, D (sekunda): Raný novověk, Vko (sekunda): Stát a národ, Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Botanika, VV (sekunda): Dějiny umění přesahy z: Př (sekunda): Zoologie, Př (tercie): Biologie člověka, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie	

EXKURZE

výstupy	učivo
aplikuje v praxi zeměpisné znalosti, ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, zhodnotí aktuální problematiku vybraného regionu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	☐ možná přednáška, projekce, terénní exkurze
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , Ko VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - OES MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - TMS	

TERCIE – dotace 1 – povinný

ORIENTACE V MAPĚ SVĚTA

výstupy	učivo
lokalizuje kontinenty, makroregiony, regiony či vybrané geografické oblasti, podle zvolených kritérií srovnává jejich postavení s jinými	☐ práce s testovými materiály ☐ práce s atlasem

projevuje souhrnné znalosti o dané oblasti, dovede o ní diskutovat	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO , PH , K , PL , MV , Ko , KaK , ŘPRD , HPPE	
přesahy do: D (sekunda): Raný středověk, D (sekunda): Vrcholný středověk, D (sekunda): Pozdní středověk a počátky novověku, D (sekunda): Raný novověk, Vko (sekunda): Stát a národ, VV (sekunda): Dějiny umění	

OBYVATELSTVO

výstupy	učivo
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace pracuje se statistickými daty, kartografickými díly a jinými zdroji zná základní demografické charakteristiky, lokalizuje globální problémy a vyvodí případná řešení posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	☐ obyvatelstvo ☐ rozmístění obyvatelstva ☐ růst počtu obyvatel ☐ přirozená měna obyvatelstva ☐ migrace obyvatel ☐ urbanizace ☐ rasy, národy, jazyky, náboženství ☐ sídla, typy sídel
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SODEŘP , SK VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS , HPMRS	
přesahy do: D (tercie): Novověk od konce 18.stol do r.1914, Vko (tercie): Člověk jako osobnost, VV (tercie): Lidové umění a jeho projevy, VV (tercie): Dějiny umění přesahy z: PŘ (tercie): Biologie člověka	

SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
vymezí jednotlivé sféry hospodářství, zhodnotí jejich stav v návaznosti na suroviny a pracovní sílu, popíše úroveň a vývoj odvětví a také dopravy a její vliv na hospodářství	☐ průmyslové oblasti světa a jejich postavení ve světě ☐ hlavní zdroje surovin ☐ energetika ☐ hutnický průmysl

porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovná makroregiony z hospodářského hlediska vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje analyzuje případné změny, které mohou nastat v důsledku konkrétních událostí, zamýšlí se nad možností řešení	☐ strojírenský průmysl ☐ chemický průmysl ☐ průmysl stavebních hmot ☐ spotřební průmysl ☐ význam a postavení zemědělství ☐ územní rozmístění zemědělství ☐ pěstování zemědělských plodin- obilnice ☐ pěstování technických plodin, ovoce a zeleniny, pochutiny ☐ chov dobytka a rybolov ☐ lesní a vodní hospodářství ☐ doprava a spoje, význam a postavení ☐ dopravní cesty, uzly, spoje ☐ druhy dopravy a její rozmístění ☐ rekreace a cestovní ruch ☐ světový trh a mezinárodní obchod
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GPJPD MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - VMSSMLRKP MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - FVM	
přesahy do: D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, ICTP (kvarta): Informace přesahy z: Ch (tercie): Chemické reakce, Fy (kvarta): Elektromagnetické děje, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, Ch (sexta): Uhlovodíky	

SPOLUPRÁCE VE SVĚTĚ

výstupy	učivo
orientuje se v mezinárodních organizacích, jejich práci lokalizuje globální problémy a vymezí možnosti jejich řešení lokalizuje geopolitické změny v aktuálních souvislostech lokalizuje hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech porovnává státy světa a integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	☐ světové organizace ☐ mezinárodní integrace ☐ globalizace ☐ ohniska napětí ve světě ☐ světové trendy ☐ postavení ČR ve světě

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SaS , SaSo

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOS , POPŽ , PD

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GPJPD

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - FVM

přesahy do:

VkO (kvarta): Stát a právo, VkO (kvarta): Svět práce pracovní právo, VkO (kvarta):

Hospodářství a stát, VkO (kvarta): Nadnárodní organizace

přesahy z:

Př (kvarta): Neživá příroda

CESTOVNÍ RUCH

výstupy	učivo
zařadí cestovní ruch v rámci hospodářství posoudí úroveň cestovního ruchu ve světě, lokalizuje nejznámější turistická centra zhodnotí služby spjaté s cestovním ruchem zná problematiku CR a problémové oblasti	☐ význam cestovního ruchu, trendy na jednotlivých kontinentech ☐ zajímavé světové destinace ☐ příprava cest a sběr informací
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS	
přesahy do: AJ (tercie): Konverzace, AJ (tercie): Reálie, NJ (tercie): Orientace v čase a v místě, RJ (tercie): Konverzace, ŠJ (tercie): Konverzace, VkO (tercie): Komunikace mezi lidmi, VkO (tercie): Životní názor, víra a náboženství, HV (tercie): Lidové umění a jeho projevy, VV (tercie): Výtvarná abeceda, VV (tercie): Dějiny umění přesahy z: FJ (tercie): Mluvíte o sobě, Př (kvarta): Základy ekologie	

NAUKA O KRAJINĚ

výstupy	učivo
Vzájemně porovnává různé typy krajiny, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin vyjmenuje krajinotvorné činitele, zná jejich vliv v krajině uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků	☐ pojem krajina ☐ typy krajiny, přírodní a kulturní ☐ složky a prvky krajiny ☐ funkční rozdělení krajiny ☐ krajinotvorní činitelé a procesy ☐ přírodní a ekologické katastrofy ☐ vliv antropogenních aktivit na změny v krajině

uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí a možnosti jejich řešení vymezí úskalí řešení problematiky životního prostředí	
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	
přesahy do: Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Obecná biologie, Př (sekunda): Botanika přesahy z: Př (kvarta): Základy ekologie	

TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ SVĚTA

výstupy	učivo
vymezí pojem trvale udržitelný rozvoj zná současné problematické oblasti vytvoří si svůj názor na danou problematiku analyzuje případné změny, které mohou nastat v důsledku konkrétních událostí	☐ lidská společnost a krajina v minulosti ☐ hlavní cíle trvale udržitelného rozvoje světa ☐ ochrana krajiny u nás a ve světě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MVD VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSŠ , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE , GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE , VES ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	
přesahy do: Ch (tercie): Chemické reakce, Ch (tercie): Přírodní látky, Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Botanika přesahy z: Ch (tercie): Chemie a společnost, Fy (kvarta): Elektromagnetické děje, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie	

KVARTA – dotace 2 – povinný

EVROPA

výstupy	učivo
projevuje souhrnné znalosti o kontinentu, makroregionu, regionu či vybrané geografické oblasti, lokalizuje je na mapě porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry posoudí zvláštnosti vybraných regionů, jejich klady i zápory hodnotí, jaké změny či problémy ve vybraném regionu nastaly a nastat mohou, co je, či může být jejich příčinou	☐ geografická poloha ☐ přírodní podmínky ☐ obyvatelstvo ☐ hospodářství ☐ oblasti Evropy, hospodářské rozdíly, spolupráce, integrace, EU ☐ významné státy Západní, Střední, Severní, Jižní, Jihovýchodní a Východní Evropy
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: D (sekunda): Raný středověk, D (sekunda): Vrcholný středověk, D (sekunda): Pozdní středověk a počátky novověku, D (sekunda): Raný novověk, Vko (sekunda): Stát a národ, PŘ (prima): Botanika, PŘ (sekunda): Zoologie, PŘ (sekunda): Obecná biologie, PŘ (sekunda): Botanika, VV (sekunda): Dějiny umění přesahy z: PŘ (sekunda): Zoologie, AJ (tercie): Reálie, PŘ (tercie): Biologie člověka, RJ (tercie): Reálie, AJ (kvarta): Reálie, PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie, RJ (kvarta): Reálie, ŠJ (kvinta): Reálie	

ÚVOD DO GEOGRAFIE ČR

výstupy	učivo
určí zeměpisnou polohu ČR v rámci Evropy a celého světa analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky	☐ historický vývoj a vznik států ☐ geografická poloha, číselné údaje politické důsledky změny státní hranice, hranice Čech, Moravy a Slezska ☐ ČR ve starých kartografických dílech ☐ postavení ČR v Evropě a ve světě
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOS VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ŽE	
přesahy do:	

D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): 2.světová válka, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, Vko (sekunda): Vývoj českého státu, Vko (sekunda): Stát a národ

GEOLOGIE A GEOMORFOLOGIE ČR

výstupy	učivo
objasní vznik povrchu v ČR v evropském i světovém kontextu rozpozná a vyjmenuje významné geomorfologické útvary v ČR a ukáže je na mapě	☐ geologie a geomorfologie našeho území ☐ jeho vznik a souvislosti a dnešním terénem ☐ místopis ČR
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ŽP , VČP , PVOP	
přesahy do: Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda, Fy (sexta): Molekulová fyzika a termika	

KLIMATOLOGIE A METEOROLOGIE ČR

výstupy	učivo
porovná klima jednotlivých klimatologicky odlišných regionů ČR, vysvětlí příčiny rozdílů posoudí ochranu ovzduší a následky znečištění	☐ počasí a podnebí ☐ vzduchové hmoty mající pravidelný vliv na naše území, změny v souvislosti s klimatickým oteplením ☐ meteorologické stanice, prvky, fyzikální hodnoty, absolutní hodnoty pro ČR ☐ předpovědi počasí a internetové zdroje
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: Fy (kvarta): Tepelné děje, Fy (kvarta): Elektromagnetické děje, Ch (tercie): Anorganické sloučeniny, Př (sekunda): Botanika, Př (kvarta): Základy ekologie, ICTP (kvarta): Informace přesahy z: Př (kvarta): Základy ekologie	

VODSTVO ČR

výstupy	učivo
analyzuje hydrologickou situaci ČR a na jejím základě dedukuje platné charakteristiky orientuje se na mapě v říční síti na území ČR uvědomuje si důležitost vodních nádrží a zásob podzemních vod	☐ místopis hydrosféry ☐ využití vodních ploch ☐ charakteristika čistoty vodních ploch a zdrojů
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: Ch (kvarta): Chemické reakce (výpočty), Př (kvarta): Základy ekologie přesahy z: Př (kvarta): Základy ekologie	

PŮDY ČR

výstupy	učivo
hodnotí jednotlivé typy a druhy půd vyskytující se v ČR v souvislosti s jejich lokalizací popíše půdotvorný proces, vazbu na zemědělství, posoudí znečištění a možnou ochranu	☐ vznik a vývoj půdních typů a druhů ☐ půdy a jejich lokalizace na mapě ČR ☐ zemědělské využití půd ☐ ochrana půd a její devastace
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: Př (sekunda): Zoologie, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie	

OBYVATELSTVO ČR

výstupy	učivo
vymezí skladbu obyvatelstva v ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení	☐ obyvatelstvo ☐ demografický vývoj, rozmístění a pohyb obyvatelstva ☐ práce s mapou a tabulkami

zhodnotí aktuální problémy a regionální odlišnosti	☐ struktura obyvatelstva ☐ styl života v naší zemi a jeho kvalita
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS	
přesahy do: PŘ (tercie): Biologie člověka, ICTH (kvarta): Informace přesahy z: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, D (kvarta): 2.světová válka	

SÍDLA ČR

výstupy	učivo
vyhledává na mapách největší a nejvýznamnější sídla v ČR charakterizuje vývoj sídel, zná jejich funkci, posoudí urbanizaci a aktuální problémy	☐ venkovská sídla, urbanizace, městská sídla, funkce měst ☐ aglomerace ☐ přehledný místopis našich měst podle různých kritérií ☐ revitalizace venkova
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ŽE	
přesahy do: VV (kvarta): Výtvarná abeceda, VV (kvarta): Dějiny umění	

HOSPODÁŘSTVÍ ČR

výstupy	učivo
hodnotí hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu vymezení surovinové zdroje a jednotlivé hospodářské sektory a jejich specifika zhodnotí důležitost terciární a kvartérní sféry v současnosti	☐ hospodářství, jeho vývoj a aktuální stav, tendence ☐ oborová struktura našeho hospodářství a jeho změny po roce 1989, návaznost na dostupné surovinové zdroje i z dovozu ☐ rozmístění průmyslu ☐ hodnocení stupně úrovně hospodářství podle číselných zdrojů, vysvětlení jejich pojmů ☐ dovoz a vývoz ☐ největší průmyslové podniky ☐ zemědělství ☐ lesní a vodní hospodářství ☐ doprava a spoje ☐ služby

	☐ cestovní ruch ☐ zahraniční obchod
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES, OES, JE	
přesahy do: PŘ (sekunda): Botanika přesahy z: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, D (kvarta): 2.světová válka, PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie, Ch (sexta): Uhlovodíky	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ČR

výstupy	učivo
zhodnotí stav životního prostředí, vymezí chráněná území ČR a pochopí jejich důležitost porovná s ostatními zeměmi světa	☐ údaje o ŽP v ČR, organizace ☐ klasifikace ochrany prostředí, její stupně ☐ mapy životního prostředí ☐ místopis chráněných území ☐ ochrana v našem regionu
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E, ZPŽ, ŽP, VČP	
přesahy do: Ch (kvarta): Chemické reakce (výpočty), PŘ (prima): Botanika, PŘ (sekunda): Botanika, PŘ (kvarta): Základy ekologie, ICTP (kvarta): Informace přesahy z: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie, Ch (kvarta): Chemické reakce (výpočty), FJ (kvarta): Orientace v místě, Ch (sexta): Uhlovodíky	

POLITICKÝ SYSTÉM ČR A JEJÍ POSTAVENÍ VE SVĚTĚ

výstupy	učivo
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států zhodnotí politickou situaci a její vývoj, politický systém	☐ politická situace a jejích důsledků ☐ politická mapa světa a postavení ČR v tomto kontextu ☐ EU a další mezinárodní organizace
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES, OES, JE MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS, IVMSR, SMS, VAMS, FVM, TMS, PRT	

přesahy do:

D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): 2.světová válka, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století

přesahy z:

D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, D (kvarta): 2.světová válka, PŘ (kvarta): Základy ekologie

ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ ČR

výstupy	učivo
zhodnotí vznik a vývoj administrativních celků	☐ administrativní dělení, změny při vstupu do EU ☐ práce s mapami
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - PD	
přesahy do: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): 2.světová válka, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století	

KRAJE ČR

výstupy	učivo
lokalizuje na mapách a charakterizuje jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit porovná na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry krajů ČR	☐ charakteristika krajů a komplexní pohled na kraje ☐ významné části krajů, regiony a města, jejich specifika
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOS , POPŽ , PD ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	
přesahy do: FJ (tercie): Mluvte o sobě, ICTP (kvarta): Informace přesahy z: PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie, FJ (kvarta): Orientace v místě	

MÍSTNÍ REGION

výstupy	učivo
vymezí a lokalizuje místní region, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské	☐ geografie místního regionu ☐ práce s mapami regionu

a kulturní poměry místního regionu v porovnání se zbytkem ČR	
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ŽPRČR	
přesahy do: FJ (tercie): Mluvte o sobě, PŘ (prima): Botanika, PŘ (sekunda): Botanika, PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie přesahy z: D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie, FJ (kvarta): Orientace v místě, Ch (sexta): Uhlovodíky	

PRAKTICKÝ ZEMĚPIS A ORIENTACE V TERÉNU

výstupy	učivo
umí pracovat s mapou a jiným geografickým materiálem plánuje trasu, dopravu a obsah výletu uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	☐ zásady pohybu v terénu ☐ práce s mapami a plány ☐ přírodní poměry malého regionu ☐ práce s cestovními dokumenty a jízdními řády
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - K , ŘPRD	

EXKURZE

výstupy	učivo
aplikuje v praxi zeměpisné znalosti, ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, zhodnotí aktuální problematiku vybraného regionu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	☐ možná přednáška, projekce, terénní exkurze
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , Ko VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - OES	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP, VČP
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - TMS

4.5.6. Geografie

Samostatný vyučovací předmět Geografie vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Integruje osobnostní a sociální výchovu demokratického občana. Vychovává k myšlení v souvislostech, nezapomíná na multikulturní výchovu a environmentální výchovu a mediální výchovu. Geografie velmi úzce koordinuje s ostatními předměty, jako je fyzika, chemie, přírodopis, matematika, dějepis a občanská výchova. K tématickým celkům je přiřazena také geologie v kvintě a v oktávě. V ročnících jsou zařazeny exkurze s různou tematikou a práce v terénu. Biologicko - zeměpisné exkurze jsou spojeny s geologickou praxí.

Dá se říci, že geografie je všudypřítomná.

Žáci si v poznatkové části osvojují řadu poznatků, učí se samostatně řešit problémové úlohy, vyhledávat zdroje a rozsoudit jejich pravdivost, utvářejí si svůj názor a učí se obhajovat jej vhodnými postupy, žákům se umožňuje orientovat se správným směrem v mnohých světových problémech.

Žáci si pomocí znalostí geografie lépe uvědomí civilizační rizika a jejich budoucí zodpovědnost za planetu.

Geografie disponuje dotací 2 vyučovacími hodinami týdně v kvintě, v sextě a v oktávě, v septimě 1 vyučovací hodinu.

Metody a formy výuky

- metoda motivační:
rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuse, debata
- metoda fixační:
procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a přiměřená analýzy informací
- metoda expoziční:
pokus a pozorování, porovnání a posuzování, besedy, popis, plánovací hry, imitace, simulace přírodních jevů a procesů
- formy práce:
kooperativní učení, školní projekty, problémové učení, aktivní učení, terénní výuka, zeměpisná cvičení a pozorování v terénu, komplexní exkurze v každém ročníku, exkurze více předmětů současně, např. biologie a geografie, nebo dějepisu a geografie, případně i jiné kombinace.

Pomůcky pro výuku

glóbus, DVD rekordér, školní atlasy, mapy, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, statistiky, fotografie, dalekohledy, video, kompas a buzola, jízdní řády, turistický průvodce, katalogy, materiály cestovních kanceláří, grafy a tabulky, vlastní prezentace a besedy a jiné. Nezbytným pomocníkem je počítač a multimediální učena zařazena přímo do rozvrhu hodin.

Průřezová témata jsou obsažena u jednotlivých učebních bloků.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a efektivnímu využívání informací
- k používání odborné terminologie

- k samostatnému měření v terénu, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty a vyvozování závěrů

Prostředky: domácí úlohy, samostatné práce, referáty, práce v terénu, práce s odbornými publikacemi a s internetem

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k využívání základních postupů badatelské práce (tj. nalezení problému, formulace, vyhledání informací vhodných k řešení problémů, nalézání jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, překonávání případných nezdarů a vytrvalé hledání konečného řešení problému)

Prostředky: problémové úlohy, cvičení v terénu, skupinová práce, soutěže, práce s chybou, diskuse

3. Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke vzájemné komunikaci, respektování názorů druhých, zapojení do diskuse
- k formulování svých myšlenek, obhajování svého názoru a vhodné argumentaci
- k vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v ústním i písemném projevu
- k porozumění různým typům textů, záznamů a obrazových informací, včetně grafů

Prostředky: diskuse, skupinová práce, referáty, prezentace a její hodnocení

4. Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k účinné spolupráci při řešení problémů
- k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která posiluje sebedůvěru žáka
- k vytváření a rozvíjení pocitu zodpovědnosti
- k ochotě pomoci druhým

Prostředky: skupinová práce, diskuse, žák v roli učitele, práce v terénu a mapami, referáty

5. Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Prostředky: odborné exkurze, úlohy s ekologickou tematikou, referáty, diskuse

6. Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky:

- k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci
- k bezpečnému a účinnému používání materiálu a zařízení ve škole i v každodenní praxi

Prostředky: samostatná práce, odborné exkurze, seminární práce

7. Kompetence digitální

- jsou upevňovány a rozvíjeny zejména díky zapojení digitálních technologií do výuky (studentské aktivity mohou spočívat ve vyhledávání informací, jejich ověřování či kritickém zhodnocení dat, využívání aplikací či mediálních platforem,

dovednosti spolupracovat a komunikovat s ostatními online i offline při tvorbě vlastních prezentací, referátů či projektů

- mohou studenti spolupracovat ve sdíleném prostředí, upravovat, citovat autory, mohou vytvářet materiály vhodné k fixaci učiva ve volně dostupných webových aplikacích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

KVINTA – dotace 2 – povinný

GEOGRAFIE JAKO VĚDA

výstupy	učivo
vymezí pojem geografie, zařadí ji do systému věd uvede příklady geografických metod a návaznost na jiné obory uvede příklady osobností k dané problematice	☐ vymezení základních geografických disciplín ☐ historie a počátky geografie ☐ rozdělení vědního oboru ☐ nejznámější osobnosti geografie ☐ dnešní geografie je jiná než dříve ☐ geografické metody výzkumu dříve a dnes ☐ užití geografických znalostí v praxi a jiných oborech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - HPPE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ZPŽ	

ZEMĚ VE VESMÍRU

výstupy	učivo
porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s tělesy sluneční soustavy popíše teorie vzniku vesmíru v kontextu s danou dobou popíše Sluneční soustavu a její zákonitosti uvede příklady osobností k dané problematice popíše tvary Země a základní rozměry užívá zeměpisné souřadnice a základní matematické výpočty vysvětlí a logicky odůvodní pohyby země a jejich důsledky	☐ názory na vznik světa, Země a jejich vývoj ☐ planety Sluneční soustavy ☐ Země jako vesmírné těleso ☐ Země jako geologické těleso a jeho geologická minulost ☐ tvar, velikost Země, referenční elipsoidy ☐ zeměpisné souřadnice a souřadnice hvězd ☐ pohyby Země a jejich důsledky ☐ střídání dne a noci, střídání ročních období, ☐ světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas ☐ kalendáře a jejich vývoj

uvede příklady výzkumu naší planety dříve a dnes	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SaS ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - VČP	
přesahy do: IKT (kvinta): Informatika a její aplikace, IKT (kvinta): Počítačová grafika, Fy (kvinta): Fyzikální veličiny a jednotky přesahy z: Bi (kvinta): Geologie, Fy (kvinta): Mechanika	

KARTOGRAFIE

výstupy	učivo
uvede příklady geografických metod a návaznost na jiné obory uvede příklady osobností k dané problematice užívá zeměpisné souřadnice a základní matematické výpočty uvede příklady výzkumu naší planety dříve a dnes pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě vysvětlí pojem mapa, měřítko orientuje se v historických souvislostech kartografických metod vypočítá časové posuny uvede nejkratší vzdálenost mezi dvěma místy na Zemi /ortodroma, loxodroma/ uvede příklady objevných plaveb v souvislostech s rozvojem kartografie vysvětlí problematiku datové hranice	? glóbus a měřítko glóbusu ? poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť ? kartografická zobrazení ? obsah map, znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách ? mapa, geometrická podstata a měřítko mapy ? plány, geometrická podstata a měřítko plánů ? druhy a typy map ? orientace na planetě Zemi, ? určování zeměpisné polohy, z.souřadnice, ? určování vzdáleností dvou míst na mapě ? historická kartografie u nás a ve světě
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SRaSO , SaSo	
přesahy do: M (kvinta): Planimetrie, M (kvinta): Statistika, M (sexta): Trigonometrie obecného trojúhelníku, IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Počítačová grafika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace	

přesahy z:

VV (kvinta): Tvořivé a dramatické činnosti, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Klasické otrokářské státy, D (kvinta): Raný feudalismus

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

výstupy	učivo
uvede příklady geografických metod a návaznost na jiné obory uvede příklady osobností k dané problematice rozliší vnitřní a vnější činitele a jejich důsledky působení na Zemi rozliší geografickou a krajinnou sféru a jejich složky vymezí pojem litosféra a popíše stavbu Země uvede příklady litosférických desek, jejich pohybů a důsledků vymezí pojem atmosféra, její složení popíše počasí a jeho meteorologické prvky z fyzikálního hlediska popíše vazby počasí na podnebí v jednotlivých pásmech země vymezí pojem hydrosféra a povodí, rozvodí, průtok, kulminace vodního stavu popíše pojmy velikost povodí, specifický odtok, stoletá voda zhodnotí vliv hydroveličin na krajinu vymezí pojem pedosféra, vznik půd, typy půd uvede příklady v krajině a důsledky na zemědělství a ekonomiku vymezí pojem biosféra a životní prostředí vysvětlí šířkovou a výškovou zonalitu a jejich zákonitosti a konkrétními příklady posoudí důsledky přírodních anomálií a lidské činnosti	☐ pojem krajina, krajinná sféra a její složky ☐ přírodní sféra a její složky jako systém ☐ typy krajiny, přírodní a kulturní ☐ složky a prvky krajiny ☐ funkční rozdělení krajiny ☐ krajinotvorní činitele a procesy ☐ přírodní a ekologické katastrofy ☐ vliv antropogenních aktivit na změny v krajině ☐ litosféra geologická minulost naší planety změny polohy kontinentů evoluce bioty a prostředí stavba Země endogenní a exogenní pochody důsledky endogenních a exogenních pochodů v krajině klasifikace tvarů naší planety a jejich konkretizace rarity ☐ atmosféra složení atmosféry vrstva atmosféry počasí, jeho vznik, předpovědi počasí a jeho fyzikální veličiny pohyby vzduchu v atmosféře, pravidelné i nepravidelné, důsledky podnebí, podnebné pásy výšková zonalita meteorologické metody a přístroje dříve a dnes, synoptické mapy klimatické změny na jednotlivých kontinentech ☐ hydrosféra voda na Zemi, její formy a rozložení vliv geologických poměrů na rozložení a kvalitu vody voda pevnin a oceánů voda podzemní

	geologické působení vody kvalita vody na planetě hydrologické jednotky, mapy užití hydrologických údajů v praxi ☐ pedosféra vznik půd půdní typy půdní druhy rozšíření půd na Zemi a následné důsledky na hospodářství oblastí ☐ biosféra definice základních pojmů evoluce bioty a prostředí šířková a výšková pásmovitost geografická pásma a odlišnosti v biosféře interakce mezi přírodou a společností rekultivace a revitalizace krajiny biosférické rezervace a národní parky kontinentů organizace zabývající se ochranou životního prostředí globální problémy související s biosférou ☐ oceány světový oceán rozdělení světového oceánu zdroje v oceánech, metody těžení ochrana světového oceánu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SODEŘP VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GPJPD ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	
přesahy do: M (kvinta): Statistika, IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Prezentace dat, Fy (kvinta): Fyzikální veličiny a jednotky, Fy (oktáva): Fyzika v širších souvislostech, Ch (septima): Přírodní látky, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie přesahy z: Ch (sexta): Anorganická chemie, Ch (sexta): Uhlovodíky	

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE

výstupy	učivo
zhodnotí číselnou charakteristiku světadílu či oblasti vyhodnotí klady a zápory polohy oblasti a přírodních poměrů charakterizuje život v dané oblasti a jeho specifika popíše problémy dané oblasti v souvislostech zhodnotí komplexně danou oblast a popíše možná řešení problémů	☐ geografická poloha, místopis ☐ přírodní poměry a geologická mapa ☐ objevné cesty a historie oblasti ☐ cestovatelé z moderní doby ☐ obyvatelstvo ☐ hospodářství se zaměřením na zdroje ☐ ekonomika oblasti v souvislostech dnešní doby ☐ zemědělství oblasti ☐ významné vybrané oblasti ☐ tradice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SRaSO , K , PL , ŘPRD MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS , ZPSR , PAI , VMSSMLRKP ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	
přesahy do: IKT (kvinta): Internet, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, Bi (sexta): Zoologie, Bi (septima): Biologie člověka, BiS (septima): Biogeografie	

POLÁRNÍ OBLASTI A SVĚTOVÝ OCEÁN

výstupy	učivo
posoudí důsledky přírodních anomálií a lidské činnosti zhodnotí číselnou charakteristiku světadílu či oblasti vyhodnotí klady a zápory polohy oblasti a přírodních poměrů charakterizuje život v dané oblasti a jeho specifika popíše problémy dané oblasti v souvislostech zhodnotí komplexně danou oblast a popíše možná řešení problémů	☐ geografická poloha, místopis ☐ přírodní poměry a geologická mapa ☐ objevné cesty a historie oblasti, osobnosti ☐ cestovatelé z moderní doby ☐ budoucnost oblasti ☐ české stanice
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	

přesahy do:

Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika

přesahy z:

Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie, BiS (septima): Biogeografie

EXKURZE, BESEDA

výstupy	učivo
zhodnotí komplexně danou oblast a popíše možná řešení problémů dodržuje zásady slušného chování a bezpečnosti práce podílí se na tvorbě otázek a jejich vysvětlování sestaví grafické či statistické výstupy z dané problematiky	☐ exkurze zaměřená na : /podle návrhu/ tvorbu map astronomii stará geografická díla-muzeum
přesahy z: TV (kvinta): Lyžařský kurz	

SEXTA – dotace 2 – povinný

METODY STUDIA OBLASTÍ A REGIONŮ

výstupy	učivo
sestaví pozitiva a negativa a popíše možné důsledky v dané oblasti, umí je porovnat používá výpočetní techniku a grafické programy, Power Point interpretuje své prezentace před skupinou	☐ základní osnova pro studium oblastí nebo států ☐ SWOT analýza ☐ jak tvořit prezentace o oblastech
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SODEŘP , SaSo VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS , GPJPD , HPMRS ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	
přesahy do: IKT (sexta): Tabulkový procesor, IKT (sexta): Webová prezentace přesahy z: Ch (sexta): Uhlovodíky, Bi (oktáva): Ekologie	

AMERIKA

výstupy	učivo
sestaví pozitiva a negativa a popíše možné důsledky v dané oblasti, umí je porovnat používá výpočetní techniku a grafické programy, Power Point interpretuje své prezentace před skupinou zhodnotí číselnou charakteristiku oblasti, její polohu a přírodní poměry charakterizuje život v dané oblasti vysvětlí ekonomické závislosti dané oblasti v souvislostech popíše vybrané významné oblasti uvede příklady osobností dané oblasti popíše přírodní bohatství a geologické poměry oblasti uvede příklady problémů a možného řešení popíše kulturní a etnické rozlišnosti lokalizuje místa na mapě vhodně se informuje z médií a internetu zvažuje jaké změny mohou nastat a jak je řešit projevuje souhrnné znalosti dané oblasti	geografická poloha přírodní poměry a geologické poměry obyvatelstvo a osídlování Kanada Spojené státy americké Mexiko středoamerické státy státy Jižní Ameriky zajímavosti kulturně ekonomický pohled na kontinent místopis tradice
přesahy do: IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Prezentace dat, D (sexta): Počátky novověku, ZSV (kvinta): Náboženství v životě člověka a společnosti, Bi (sexta): Zoologie přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, ŠJ (sexta): Reálie, Bi (septima): Biologie člověka, BiS (septima): Biogeografie	

ASIE

výstupy	učivo
sestaví pozitiva a negativa a popíše možné důsledky v dané oblasti, umí je porovnat používá výpočetní techniku a grafické programy, Power Point	geografická poloha přírodní podmínky a geologické poměry obyvatelstvo hospodářství a jeho trendy asijské kultury, válečné konflikty

interpretuje své prezentace před skupinou zhodnotí číselnou charakteristiku oblasti, její polohu a přírodní poměry charakterizuje život v dané oblasti vysvětlí ekonomické závislosti dané oblasti v souvislostech popíše vybrané významné oblasti uvede příklady osobností dané oblasti popíše přírodní bohatství a geologické poměry oblasti uvede příklady problémů a možného řešení popíše kulturní a etnické rozlišnosti lokalizuje místa na mapě vhodně se informuje z médií a internetu zvažuje, jaké změny mohou nastat a jak je řešit projevuje souhrnné znalosti dané oblasti	☐ rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy ☐ monzúnová Asie ☐ Východní Asie ☐ Jižní Asie ☐ Střední Asie ☐ Jihozápadní Asie ☐ Blízký východ ☐ významné vybrané státy dle aktuální politické situace ☐ zajímavosti a kulturní tradice ☐ kulturně ekonomický pohled na kontinent ☐ místopis
přesahy do: IKT (sexta): Webová prezentace, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnost, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Klasické otrokářské státy, D (kvinta): Raný feudalismus, Bi (septima): Biologie člověka, BiS (septima): Biogeografie	

AFRIKA

výstupy	učivo
sestaví pozitiva a negativa a popíše možné důsledky v dané oblasti, umí je porovnat používá výpočetní techniku a grafické programy, Power Point interpretuje své prezentace před skupinou zhodnotí číselnou charakteristiku oblasti, její polohu a přírodní poměry charakterizuje život v dané oblasti	☐ geografická poloha ☐ přírodní poměry a geologická stavba ☐ objevné plavby, cestovatelé z moderní doby ☐ koloniální Afrika ☐ obyvatelstvo, styl života, pomoc oblastem, problémové oblasti ☐ hospodářství se zaměřením na těžitelné zdroje ☐ hospodářství a jeho trendy ☐ válečné konflikty

vysvětlí ekonomické závislosti dané oblasti v souvislostech popíše vybrané významné oblasti uvede příklady osobností dané oblasti popíše přírodní bohatství a geologické poměry oblasti uvede příklady problémů a možného řešení popíše kulturní a etnické rozlišení lokalizuje místa na mapě vhodně se informuje z médií a internetu zvažuje, jaké změny mohou nastat a jak je řešit projevuje souhrnné znalosti dané oblasti	☐ rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy ☐ významné vybrané státy dle aktuální politické situace ☐ zajímavosti ☐ kulturně ekonomický pohled na kontinent ☐ místopis ☐ etnické tradice ☐ oblasti a významné státy ☐ místopis
přesahy do: IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Prezentace dat, IKT (sexta): Webová prezentace, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti, ZSV (kvinta): Člověk a společnost, ZSV (kvinta): Náboženství v životě člověka a společnosti, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Klasické otrokářské státy, Bi (septima): Biologie člověka, BiS (septima): Biogeografie	

EXKURZE, BESEDA

výstupy	učivo
vhodně se informuje z médií a internetu projevuje souhrnné znalosti dané oblasti dodržuje zásady správného chování a vyjadřování	☐ tvorba otázek a jejich vysvětlování ☐ beseda, projekt na libovolné téma z regionální geografie ☐ seminární práce s obhajobou vybrané země

SEPTIMA – dotace 1 – povinný

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo
pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá	☐ geografická poloha, postavení ČR ve světě ☐ administrativní dělení ČR ☐ historický vývoj státu a jeho hranic ☐ přírodní podmínky a geologické poměry ☐ obyvatelstvo

informuje se z internetových zdrojů lokalizuje změny v souvislostech charakterizuje postavení ČR v Evropě i světě analyzuje data a dedukuje platné charakteristiky zhodnotí aspekty přírodních a geologických poměrů vymezí počasí i podnebí ČR v souvislostech a podle regionů zhodnotí vazbu přírodní poměry a ekonomika, zemědělství posoudí ochranu krajiny a ovzduší popíše půdotvorné procesy a na jejich základě dedukuje možností regionů pracuje se statistickými daty o obyvatelstvu hodnotí úroveň života v regionech pojmenuje Euroregiony v ČR s přihlédnutím k místním zvláštnostem posoudí úroveň hospodářství posoudí úroveň cestovního ruchu a navrhuje zlepšení uvede příklady turistických tras s kulturními a přírodními památkami vymezí pojem ŽP, jeho metody, tendence, dopady na člověka, porovná s ostatními zeměmi světa	☐ zdroje ☐ hospodářství a jeho trendy ☐ zemědělství ☐ rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy, etnické rozdíly v ČR ☐ životní prostředí ČR a jeho ochrana ☐ kraje ČR a jejich specifika ☐ místopis
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SODEŘP , SaSo VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE , GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE , VES ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	
přesahy do: D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Raný feudalismus, D (sexta): Vrcholný a pozdní středověk, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnost, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie přesahy z:	

Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Raný feudalismus, Bi (sexta): Zoologie, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., Bi (oktáva): Ekologie

MÍSTNÍ REGION

výstupy	učivo
pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá informuje se z internetových zdrojů lokalizuje změny v souvislostech analyzuje data a dedukuje platné charakteristiky zhodnotí aspekty přírodních a geologických poměrů vymezí počasí i podnebí ČR v souvislostech a podle regionů zhodnotí vazbu přírodní poměry a ekonomika, zemědělství posoudí ochranu krajiny a ovzduší popíše půdotvorné procesy a na jejich základě dedukuje možnosti regionů pracuje se statistickými daty o obyvatelstvu hodnotí úroveň života v regionech pojmenuje Euroregiony v ČR s přihlédnutím k místním zvláštnostem posoudí úroveň hospodářství posoudí úroveň cestovního ruchu a navrhuje zlepšení uvede příklady turistických tras s kulturními a přírodními památkami vymezí pojem ŽP, jeho metody, tendence, dopady na člověka, porovná s ostatními zeměmi světa	☐ místopis, mapy Ostravska ☐ historie Ostravy ☐ postavení Ostravska v rámci republiky ☐ změny Ostravska od 1989 ☐ architektura Ostravy ☐ Ostrava jako kulturní centrum ☐ Ostrava jako ekonomické centrum ☐ Ostravsko a Moravskoslezský kraj a cestovní ruch
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - HPPE , SODEŘP	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS , GPJPD
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR

přesahy z:

Bi (kvinta): Botanika, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., ZSV (septima):
Politologie, (septima): Umění novověku, (septima): Umění pravěku, Bi (oktáva): Ekologie

POSTAVENÍ ČR V EU A VE SVĚTĚ

výstupy	učivo
pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá informuje se z internetových zdrojů lokalizuje změny v souvislostech charakterizuje postavení ČR v Evropě i světě analyzuje data a dedukuje platné charakteristiky uvede příklady turistických tras s kulturními a přírodními památkami	☐ Evropská unie ☐ ČR je součástí nejen EU, ale i celého světa ☐ pozitiva a negativa pro naši republiku
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE , GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE , VES	
přesahy z: D (septima): Evropa a svět v 1.polovině 20.století, ZSV (septima): Politologie, ZSV (septima): Ekonomie, Ge (oktáva): Světová ekonomika a její trendy	

EXKURZE, BESEDA

výstupy	učivo
pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá informuje se z internetových zdrojů lokalizuje změny v souvislostech vytvoří komplexní závěr z poznání dané lokality	☐ exkurze v místním regionu
přesahy z: (septima): konverzace	

OKTÁVA – dotace 2 – povinný

EVROPA

výstupy	učivo
lokalizuje region, podle zvolených kritérií a srovnává mezi jinými hodnotí polohu vybraného regionu přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, přírodní, politické a hospodářské poměry oblasti pojmenuje a vyzvedne specifické vlastnosti určitých oblastí posoudí přírodní podmínky a geologické poměry objasní možnosti zdrojů a jejich dovozu posoudí hospodářskou strukturu zemí s ohledem na zdroje a tradice popíše sídelní strukturu zemí podle místních zvláštností stanoví priority státu v rámci Evropy a světa zhodnotí kulturní vyspělost, popíše etnické zvyky země zhodnotí ochranu a stav životního prostředí a porovná s ČR provádí analýzu SWOT zhodnotí komplexně danou oblast, region či zemi místopisné pojmy užívá samozřejmě a správně je lokalizuje zhodnotí politickou situace v aktuální době v dané oblasti	📍 geografická poloha 📍 přírodní podmínky a geologické poměry 📍 obyvatelstvo 📍 hospodářství a jeho trendy 📍 krizové oblasti v Evropě 📍 rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy, etnické rozdíly 📍 státy Evropy 📍 významné vybrané státy dle aktuální politické situace podrobněji 📍 kulturní a ekonomické i jiné zajímavosti Evropy 📍 Evropská unie
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE , GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE , VES MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – KD	
přesahy do:	

ČJL (kvinta): Literatura, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Klasické otrokářské státy, D (kvinta): Raný feudalismus, D (sexta): Vrcholný a pozdní středověk, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnost, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., D (septima): Evropa a svět v 1. polovině 20. století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, ZSV (kvinta): Náboženství v životě člověka a společnosti, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie

přesahy z:

Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Raný feudalismus, ŠJ (kvinta): Realie, Bi (sexta): Zoologie, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., D (septima): Evropa a svět v 1. polovině 20. století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, (septima): Konverzace, Bi (oktáva): Ekologie, (oktáva): Konverzace, DS (oktáva): Kapitoly z novověku

POLITICKÁ GEOGRAFIE SVĚTA

výstupy	učivo
lokalizuje region, podle zvolených kritérií a srovnává mezi jinými hodnotí polohu vybraného regionu pojmenuje a vyzvedne specifické vlastnosti určitých oblastí provádí analýzu SWOT zhodnotí komplexně danou oblast, region či zemi místopisné pojmy užívá samozřejmě a správně je lokalizuje zhodnotí politickou situaci v aktuální době v dané oblasti vyhodnocuje změny pol. systému podle aktuální situace vhodně se informuje na internetu a médiích a vyhodnotí adekvátně situaci vyhodnotí možná rizika v některých oblastech podle aktuální politické situace	☐ státní území a jejich vznik, ☐ formy států ☐ nezávislá a závislá území ve světě ☐ vývoj současné politické situace na mapě světa, příčiny a důsledky ☐ rozdělení států podle svrchovanosti ☐ státy světa podle počtu obyvatel ☐ státy světa podle průběhu a tvaru státních hranic ☐ státy světa podle správního členění ☐ státy světa podle státního zřízení a formy vlády ☐ státy světa podle politického systému a politické moci ☐ politická a hospodářská seskupení, mezinárodní organizace ☐ státy světa podle stupně rozvoje ☐ současná ohniska pol., náboženských a národnostních konfliktů ☐ nové státy na mapě světa ☐ podrobný místopis světa
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - HPMRS , VES	
přesahy do: D (sexta): Vrcholný a pozdní středověk, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnost	

přesahy z:

D (kvinta): Raný feudalismus, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., D (septima): Evropa a svět v 1. polovině 20. století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, DS (oktáva): Kapitoly ze starověku, DS (oktáva): Kapitoly z novověku

SVĚTOVÁ EKONOMIKA A JEJÍ TRENDY

výstupy	učivo
lokalizuje region, podle zvolených kritérií a srovnává mezi jinými hodnotí polohu vybraného regionu přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, přírodní, politické a hospodářské poměry oblasti pojmenuje a vyzvedne specifické vlastnosti určitých oblastí posoudí přírodní podmínky a geologické poměry objasní možnosti zdrojů a jejich dovozu posoudí hospodářskou strukturu zemí s ohledem na zdroje a tradice provádí analýzu SWOT zhodnotí komplexně danou oblast, region či zemi místopisné pojmy užívá samozřejmě a správně je lokalizuje zhodnotí politickou situace v aktuální době v dané oblasti vyhodnocuje změny pol. systému podle aktuální situace objasní souvislosti mezi přírodními, ekonomickými a náboženskými poměry vybraného regionu vhodně se informuje na internetu a médiích a vyhodnotí adekvátně situaci zhodnotí spolupráci zemí v rámci světových organizací	☐ mezinárodní organizace ☐ pojetí světové ekonomiky a její základní kategorie ☐ tendence civilizační ekonomiky, integrace ☐ ekonomické makroregiony světa ☐ hlavní zájmové činnosti ostatních oblastí světa ☐ průmyslové oblasti světa a jejich postavení ve světě ☐ hlavní zdroje surovin ☐ energetika ☐ hutnický průmysl ☐ strojírenský průmysl ☐ chemický průmysl ☐ průmysl stavebních hmot ☐ spotřební průmysl ☐ význam a postavení zemědělství ☐ územní rozmístění zemědělství ☐ pěstování zemědělských plodin - obilnice ☐ pěstování technických plodin, ovoce a zeleniny ☐ pochutiny ☐ chov dobytka a rybolov ☐ lesní a vodní hospodářství ☐ doprava a spoje, význam a postavení ☐ dopravní cesty, uzly ☐ druhy dopravy a její rozmístění ☐ spoje ☐ rekreace a cestovní ruch ☐ světový trh a mezinárodní obchod
pokrytí průřezových témat	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , MPJV , UMPVM

přesahy do:

ZSV (septima): Ekonomie, Ge (septima): Postavení ČR v EU a ve světě, SVS (septima): Stát a národ, SVS (septima): Právo

přesahy z:

D (septima): Evropa a svět v 1.polovině 20.století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti

ZEMĚPIS CESTOVNÍHO RUCHU

výstupy	učivo
lokalizuje region, podle zvolených kritérií a srovnává mezi jinými hodnotí polohu vybraného regionu pojmenuje a vyzvedne specifické vlastnosti určitých oblastí zhodnotí kulturní vyspělost, popíše etnické zvyky země vhodně se informuje na internetu a médiích a vyhodnotí adekvátně situaci zhodnotí spolupráci zemí v rámci světových organizací popíše úroveň cestovního ruchu a jeho podíl na HDP vyhodnotí možná rizika v některých oblastech podle aktuální politické situace	☐ shrnutí poznatků z jednotlivých kontinentů a regionů ☐ přednosti a hrozby různých lokalit podle aktuální politické situace ve světě ☐ sestavení itineráře na exkurzi ☐ cestovní ruch a jeho přínos k HDP
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - K , PL , MV , Ko , SK , MVD MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS , ZPSR , PAI , VMSSMLRKP	
přesahy do: IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Prezentace dat, ČJL (oktáva): Literatura, NJ (oktáva): Německo, Rakousko, Švýcarsko, NJ (oktáva): Česká republika, RJ (oktáva): Tematické okruhy, ŠJ (oktáva): Komunikační situace, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, (septima): Konverzace, (oktáva): Konverzace	